

Előfizetési ár:

Egy évre 4 ft | 3 óra 1 ft
Fél évre 2 ft | 1 óra 40 kr

Egyes szám ára 10 kr.

Szerkesztőség

és kiadóhivatal a „Csongrád”
könyvnyomdájában, hova a
kéziratok és előfizetési pén-
zek is küldendők.

CSONGRÁD

Társadalmi és közművelődési hetilap.

Hirdetési díjak:

Egy hasábos sor egyszeri
beiktatása 10 kr., két ha-
sábos 20 kr., három hasábos
30 kr. Legalább háromszori
közlésnél a fele díj számít-
tatik. Bélyegdíj külön 30 kr.

Nyilttérben

minden egyes sor 20 kr.
Bélyegdíj külön 30 kr.
Kéziratok visszaadására nem
vállalkozik a szerkesztőség.

I. évfolyam.

Felelős szerkesztő: CSONGRÁDI GÁBOR.

5-ik szám.

Társas életünk.

Ha körülményesen széttekintünk és szem-
ügyre vesszük azon tényezőket, melyek társas
életünkben szerepelnek; ha figyelemmel kísé-
rjük ezen szereplők működését, legelőször is
azt fogjuk észrevenni, hogy az idő, ez a ki-
méletet nem ismerő szörnyeteg, mint egy
évtized óta, óriási pusztítást vitt véghez tár-
sadméletünkben.

Míg azelőtt a barátságos együttlét gyak-
ran váltotta fel a rideg elzárkózottságot, addig
ma mindenki visszahúzódik a társas együttlét
örömeitől.

Az emberi szeretetnek legédesebb, leg-
drágább neme a barátság.

Ma nálunk az emberek nem szeretkeznek,
nem barátkoznak; rideg szellem hatja át tár-
sadmunkat; irigység, féltékenység, szűkkeb-
lőség honol minden arcon, minden szivben.

Társadméletünk ezen rideg, fásult
közönye nem szakított meg semmi üdvös
kezdeményezés, semmi fölébresztésre célzó
törekvés által.

A figyelmes szemlélő csakhamar rá fog
akadni a dolog nyitjára. Nem más okozza ez
elzárkózást, mint a bizalmatlanság barátaink
iránt, bizalmatlanság mindenki iránt, bizal-
matlanság — önmagunk iránt.

Ha néha akad is valaki, aki talán állá-
sánál, műveltségénél, modoránál fogva képe-
sítve, hivatva volna megtörni ezen elzárko-
zottság jégpáncélját; a legjobb szándék, a
legtisztább akarat hajótörést szenved a bűnös
közöny, a ferde gondolkodás rideg kőszirtjén.

Ha még mélyebbre hatolunk, ha tovább
is kutatjuk, mi okozza ezt az unalmas egy-
hangúságot, azt fogjuk találni, hogy azon
tarthatatlan viszonyok, melyeknek létezését
csak önmagunknak tulajdoníthatjuk; azon,
minden barátságot és minden szeretetet ki-
gunyoló embertelenség, mely korunk realis-
musát jellemzi.

Egy szócska az csupán, ami fogva tartja
az embereket; egy szó, melyet ha törülni
lehetne az emberiség szótárából, valóságos
jótétemény volna ugy a társadalom, mint az
emberekre egyaránt. — Ez a szó: érde k.

Mit a közéletben barátságna k ne-
veznek, az nem egyéb ma, mint oly érde k
cse re, melyben ö n s z e r e t e t ű n k va-
mít ny e r n i remél.

Minden tett, minden cselekedet, minden
érintkezés egy végcélban foly össze, melynek
mozgatója az ö n z é s.

Társadméleti viszonyaink és társalgási
modorunk ezen visszás állapotain segíteni,
a szent kötelesség intelligens ifjuságunk
munkabíró vállaira hárul. Nekik van fentartva,

hogy szövetkezzenek a társas egyletekkel,
„Casino,” „Polgári kör” és egyéb jótékony-
sági egyletekkel.

Az egyletek ne elégedjenek meg azzal,
hogy tagjaiknak egy pár órára szórakozást
nyújtsanak; de hassanak oda, hogy ugy tag-
jaiknak, mint azok hozzátartozóinak, család-
jainak is alkalmat nyújtsanak egy pár vidám
óra eltöltésére, szellemi élvezet feltalálására.

Rendezzenek társas összejöveteleket, a
melyekbe a nőket, mint a társas élet éltető
lekeit, okvetlenül be kell vonniok, ha fenkölt
szellemet, finomult izlést, tisztult erkölcsöket
kivánnak meghonosítani. Rendezzenek hang-
versenyeket, bálakat, kirándulásokat, felolva-
sásokat; tavasz közeledtével csolnakázást,
labdázást; mindez össze fogja a széthúzó
embereket hozni s állandó kapcsát képezendi
az egyesülésnek.

Az ugynevezett klikk-ek meg fognak
szűnni és remélhetőleg le fog hullani ama
bizonyos választó fal, mely a néző publiku-
mot elválasztja a — kulisszáktól!

Közegészségügyi igazgatás Csongrádvármegyében.

II.

Czikksorozatomban bevezető részében meg-
kísértem rámutatni az okokra, melyek elő-
idézői voltak, hogy vármegyénk nem foglal-
kozott nemzeti létünk biztosításával szorosan
összefüggő közegészségügyi igazgatással, —
ezuttal pedig rá óhajtok mutatni az okok el-
hárítása céljából szükséges intézkedések meg-
tételére, — és bár készséggel ismerem el,
hogy a törvényhozás alkotásainak egyik leg-
jelentőségtebb részét az 1876. évi XVI.
t. c. képezi, és büszkeséggel konstatalom,
hogy annak keretében beillesztett rendelke-
zések a kormány részéről a legkiterjedtebb
részletességekkel kibocsátott szabályok, uta-
sítások és rendeletekben fogantatva lettek;
de mert vármegyei törvényhatóságunknál a
közigazgatási kormányzatnak ezen kiváló fon-
tossággal bíró ága, éppen olyan sablonszerű
elbánásban részesült, mint általában a sze-
gényügy rendezése, amennyiben komolyabban
a mai napig még azzal sem igen foglalkozott
vármegyénk törvényhatósága: mi természe-
tebb, minthogy írott malaszt maradt a
törvény, a szabály, utasítás és rendelet s
posványok árasztották el a tereket, büzhödt
csatornák fertőztették meg a levegőt, rakásra
hullottak a szegényebb néposztályhoz tartozók
és különösen ezeknek gyermekei; mert az
orvosok a községi fő-, vagy alorvosi minő-
ségüket csak jogcímnek tartották arra, hogy
gyakorlatuk kiterjedtebbé és helyzetük jö-
vedelmezőbbé tétessék.

Ezen rendszeren kell tehát változtatni
és a megváltoztatott rendszert akként szabá-
lyozni, hogy a községi, vagy körorvosok a
községeknek egyuttal egészségügyi előadójai

is legyenek és közvetlen érintkezésbe jussa-
nak egyuttal a vármegyei hatóságnál szer-
vezendő egészségügyi tanácscsal, melynek
előadója a vármegye főorvosa lenne, ki a
községi kör- és járási orvosoktól beszerzendő
havi jelentések és statisztikai adatok alapján
készítené el előadmányát, minden, a köz-
egészségügy fogalmával kapcsolatba hozható
intézkedések megtétele érdemében és a vár-
megyei egészségügyi tanács véleményes ja-
vaslata képezné a közigazgatási bizottság ré-
szére az alapot a további intézkedések meg-
tételére; mert — meggyőződésem szerint —
csakis minden irányban független és kivá-
lólag a szorosabb értelemben vett egészség-
ügygyel foglalkozó tanács javaslatai alapján
nyerhet az egészségügy fejlődésének kérdése
olyan megoldást, hogy az állami igazgatás,
illetve igazgatási jog alapelveire fektetett köz-
egészségügyi törvény és ebből folyó szabá-
lyok, utasítások és rendeletek, nemkülönben
a szemesés köthártyalob tovább terjedésének
meggátlása és a védhímlo oltásról szóló tör-
vény és szabályok végrehajthatók lehetnek,
és nem fognak előfordulni azon visszasságok,
hogy csekély mérvű és az iskolák egyes osztá-
lyaira kiterjedt járványszerű betegség miatt,
az osztály-tanítók jelentéseinek hiányában,
az összes iskolákban beszünttetik a tanítás,
illetve bezáratnak az iskolák, és 10—12 nap
elmultával ismét megkezdnek a tanítások a
nélkül, hogy a beteg tanulók gyógykezeltet-
tek, vagy a fertőtlenítések keresztül vezet-
tetek volna, — a törvény és utasítások alap-
ján a betegségből felépült gyermekeknek az
iskolákba leendő újbóli felvételük céljából az
orvosi bizonyítványok kiszolgáltattak volna;
mert sem az osztálytanító, sem a községi
orvosnak nem volt tudomása a beteg gyer-
mekek kilétéről, sőt a rövid 10—12 nap alatt
elhalt tanulók elhalálozásáról is, csak miután
a tanuló nem jelent meg az iskolában, tuda-
kozódás útján nyert az osztálytanító tudomást
— és nem fog előfordulni azon eset, hogy a
törvény és szabályrendelet intézkedése elle-
nére nem vizsgáltnak meg a gyermekek az
iskolába történt felvételük alkalmával, hogy
oltásban részesültek-e? és nem fog előfordulni
azon eset, hogy egy 18 ezer lakossal bíró
városban folyamatba tett szemesés köthártya-
lobos szembetegség megvizsgálása alkalmá-
ból jóakaratulag megjelent 5000 lakos szeme
vizsgáltatott csak meg, és bár ezek közül is
betegnek találtatott 2 százalék, az elmaradott
13 ezer lakos szemeinek megvizsgálása és a
betegeknek találtak gyógykezelése iránt in-
tézkedés nem történt, — egyáltalában az ál-
talam ajánlott rendszer életbe léptetése meg
fog felelni a többször hangzóttatott törvények,
rendelet, utasítások és szabályzatok intentiója
és intézkedéseinek, és ha ki fog terjesztetni
a függelem a szegényebb osztályhoz tartozó
egyének díjmentes gyógykezelésére, nemcsak
a kevesebb műveltséggel bíró község fogja
belátni, hogy az egészségügyi igazgatás lelki-
ismeretes vezetése a nemzet érdeke és azt
anyagi hozzájárulással is támogatni az erkölcsi
testületek kötelessége, hanem hálás elisme-

réssel fog adózni a tágabb értelemben vett nép a kormány, a törvényhatóság és az önkormányzati testületek bölcsesége és áldozatkészségének.

C.

— Néhány szó a magyar közönséghez.

Ha az ország gazdasági állapotát szemügyre vesszük, azt fogjuk tapasztalni, hogy annak szakszerű előmozdítása még mindig kívánni valót hagy hátra. De legjobban tapasztaljuk ezt a fatenyésztés, gyümölcsészet és kertészet körében, mely mind eddig legkevésbé mozdított elő.

Pedig, ha jól meggondoljuk, jövedelmi szempontból ezen ágak előmozdítása is megérdemelné a minél szélesebb körben való elterjedését.

Sokat lehetne elősorolni a fatenyésztés és gyümölcsészet előnyei közül, de ezt fölöslegesnek tartjuk, miután ezekkel mindenki tisztában van és szükségét a sok kopár terület és hegyoldal eléggé bizonyítja.

Itt csak a külföldre akarunk utalni, a hol ezen ügyek nemcsak hogy lendületet nyertek, hanem az azokat megillető magas polera emeltettek. Ott minden udvarban, kertben, az utcán és útszélen mindennél a legszebb gyümölcsfa, még szebb gyümölcsessel megrakva díszel. A legszegényebb ember is iparkodik néhány gyümölcsfát ültetni, hogy abból hasznot lásson. Minden községben rendezett faiskola van és minden iskolában a rendes tantárgyak mellett a fatenyésztés és kertészet is tanítatik.

A pap, a jegyző, a tanító mind arra törekednek, hogy falujukban a fatenyésztést és gyümölcsészetet a néppel megkedveltesék és azt ott előmozdítva, a nép anyagi helyzetét javítsák.

A külföld e téren rohamos fejlődése a sajtó mellett a szakgyesületek érdeme, melyek mindent elkövetnek a szakszerű fatenyésztés és gyümölcsészet érdekeinek előmozdítása érdekében, s lelkesedésükkel, valamint kitartásukkal minden felmerülhető akadályt leküzdnek.

Hazánkban is a legtöbb gazdasági egyesület ugyan azon működik, hogy a szakszerű fatenyésztést is előmozdítsák; de miután a keretükbe felvett sok

gazdasági ág annyira igénybe veszi sokoldalú ügyeiket, hogy a fatenyésztés és gyümölcsészettel foglalkozni vajmi kevés idő marad.

Hazánkban pedig ezen ágak minél szélesebb körben való tenyésztésére van szükség, azért egy külön „országos fatenyésztési és gyümölcsstermelési egyesület” megalakulására van égető szükség, és csakis egy ily egyesület létrehozása által fogjuk elérni azt az öröndetes körülményt, hogy a fatenyésztés és gyümölcsészet hazánkban is méltó elismerésben fog részesülni.

Ezen nemes intenióból kiindulva, a fővárosban egy „országos fatenyésztési és gyümölcsstermelési egyesület” megalakulására 50 tagú bizottság alakult és ennek sikeres működése folytán lehetővé tétetett, hogy az alakuló gyűlés a közeli napokban megtartassék.

Az alapszabály tervezetéből kitűnik, hogy az egyesület célja, mint azt neve is mutatja, a fatenyésztést, gyümölcsészetet és kertészetet előmozdítani, minél szélesebb körben terjeszteni és megkedveltetni. Kiállítások rendezésével a termelt gyümölcsöt bemutatni, a nemes, általános terjesztésre ajánlt gyümölcsfajokat terjeszteni; a termelt gyümölcsnek ugy a fővárosban, mint a külföldön állandó piacot teremteni és a gyümölcsfeldolgozását: mint borkészítést, aszalást stb. meghonosítani, szegény faiskolákat segíteni és a legtöbb nemesítést felmutatni képes faiskolakezelőket jutalmazni.

A tagok tagsági díjuk fejében, mely egy évre 4–5 forint lesz, az egyesület részéről oltó- és oltógalyákat kapnak, sőt ha az egyesület anyagi helyzete engedi, hogy egy központi minta-faiskolát létesíthet, olyanokat a tagok ingyen kaphatják, ezeken kívül még más egyéb kedvezményben is fognak részesülni.

Részünkről üdvözölve ezen fontos, üdvös és szükséges mozgalmat, legmelegebben ajánljuk olvasóink figyelmébe, mely egyesület legjobban fog nemes feladatának megfelelni akkor, ha abba minél többen lépnek be s ennél fogva minél számosabban működnek közre a nemes cél sikeres eléréséhez. Bejelentéseket közvetít a bizottsággal a „Fatenyésztési Lapok” szerkesztősége Ujpesten. A bizottság kéri a belépni

szándékozókat, hogy belépésüket a vidéki választmány megalakulása céljából mielőbb tegyék meg.

Ujdonságok.

— **Gyűlések a megyén.** F. hó 18-án délelőtt tartja gyűlését a vármegye állandó választmánya; 19-én délelőtt közigazgatási bizottsági ülés lesz, délután pedig a számonkérésiek gyűlése. F. hó 20-án és az ezt követő napokon pedig a rendes negyedévi megyei közgyűlés lesz, melyen több nagyérdékű tárgy kerül elintézésre. A vármegye igazoló választmánya, mind e gyűléseket megelőzve, f. hó 17-én tart gyűlést a szentesi első alválasztó kerületben január 15-én megejtett pótválasztás tárgyában.

— **A „Polgári kör”** folyó hó 9-én jól sikerült táncvigalmat rendezett. A táncvigalmon, a késő hajnali órákig mulatott együtt a nagy számmal megjelent intelligens közönség. A jelen volt hölgykoszorúból a következők neveit sikerült följegyeznünk: Asszonyok: Szőke Pálné, Szvoboda Ferencné, Bagossy Józsefné, Tekulits Sándorné, Bernitzki Ilésné, Vannay Ferencné, Molec Nándorné, Lampl Fülöpné, Váradi Jakabné, Rozenberg Edéné, özv. Bokor Imréné, Sándor Jánosné. Leányok: Grünvald Gizella, Bokor Mariska, Boda Mariska, Kasztel Viktor, Fekete Szeréna, Forgó Magdi, Deák Etel, Pitrik Róza, Klein Szidi, Schwartz Szidi stb.

— **Bálak.** A mai estén három különböző helyen is lesz táncmulatságunk. Tekintve a forrongó pártoskodási szellemet, sem a „gazda-bál”-hoz, sem a „községi párt” cége alatt rendezendő mulatsághoz nem fűzünk nagyobb reményeket. Kétségteljesleg szebb és legkedélyesebb vigalomnak ígérkezik az „iparos-bál”, mely a Patyi-féle vendéglőben az ipartestület alaptökejének gyarapítására fog tartatni, s mely bizonyára ugy látogatottság, mint jövedv tekintetében méltó zárköve lesz farsangi mulatságainknak.

— **Az izr. ifjúság** március hó 8-án a szentesi első zenekar közreműködésével zártkörű táncvigalmat rendez.

— **Tűz.** Justin Sándor temetőutcai háza f. hó 12-én d. u. a kéményen át kigyuladt, s víz és víz-hordó edények teljes hiányában, egyedül a vak szerencsének köszönhető, hogy a szűk utca során több épület is áldozatul nem esett a lángoknak. — Felhívjuk előjáróságunk figyelmét, hogy e házhelyet ugy tüzrendőri, mint szépitési szempontból is célszerű lenne most mindjárt kisajátítani.

A „CSONGRÁD” TÁRCZÁJA.

Lélektani apróságok.

— Tanulmány. —

Az epés.

Az epés testalkata rendszeren erős, munkára, küzdelemre termett.

Szeme tüzes, pillantása átható, arckifejezése jellemző.

Taghordása heves, de illemes; járása feszes. Csipős vér foly felduzzadt ereiben. Vérkeringése, lélekzése gyors. Idegei a legesekélyebb hatásokat élénken fogják föl; a visszahatás erőteljes. Érzeményei szikraként lobbannak fel szívében s bősé indulatokká, vagy féktelen ösztönné, vad szenvedélyekké fajulnak.

Érzés, kívánság, akarat gyors egymásutánban következnek az epésnél. A mit kíván, azt akarja is; s ha valamit akar, nincs akadály, mely visszaretentse, nincs hatalom, melylyel szembe ne szállna, nincs törvény, mit lábbal ne tiporna.

Főszenvédélye a kevélység.

Kedves „én”-jében összpontosulnak minden vágyai; lépten-nyomon a hír és dicsőség álma vezérli.

Ha kéri, megtesz mindent; parancsnak hódolni nem tud.

Az epésnek haragja vészes, bosszuja véres. Ellenfelének, ha gyenge, könnyen megbocsát; de küzd vele, ha erős, vagy ha hírét sérti.

Tűr mindent, a megszegyenítést soha sem. Jaj annak, ki bitortott felsőbbségét el nem ismeri, vagy őt meggyalázná, — mert míg a vérmest és a melát a visszatorlás kiengeszteli, addig az epés haragja csak ellenének megsemmisülésével hamvad el.

Az epés lélekben is erős; memoriája fogékony és hű; képzelete tüzes, értelme könnyű felfogásu, világos.

Itélete éles, gyors, — de néha elhamarkodott. Esze mély, a valót könnyen tulszámolja.

Határozataiban és az eszközök megválasztásában gyors, szerencsés; a kivétel nem aggasztja.

Testi és szellemi erejében bizva cselekszik.

A mindennapit, a közönségest gyűlöli; rendkívüli tehetségeinek csak a nagyszerű, csak a rendkívüli felel meg.

Erényeiben és vétkeiben, emelkedésében és sülyedésében — nagyszerű.

E véralkat uralkodott a világ legnagyobb embereiben, különösen a törvényeket s jogokat lábbal tapodó hódítóknak.

Az epés inkább harcol az élet küzdelmeiben, mint a tudósok iskolájában; mert itt kitartás, szorgalom s fontolva haladás szerez babért, míg amott gyors elhatározás, szerencse, és a körülmények ügyes felhasználása a győző.

Mint tudós, inkább a jövő, mint a jelen embere. Erdemét ritkán ismeri el a jelenkor, mely csak a bajnok homlokára tűz koszorút, annak hervadó leveleit pedig nem ritkán megtépdési az utókor.

Az epés nem a társas élet embere. Főnhéjazása, büszkesége, hajthatatlan jelleme kiállhatatlanná teszik őt.

Fényes tehetségei, miket felsőbbisége kivására használ, hódítanak és — sértenek.

Ha az egész társaságot nem tudja hatalmába keríteni, mindig talál egyeseket, kiket gunyos, csipős megjegyzései, szurós éleci céltáblájával tűz ki.

Szóvitában, minthogy magát csalhatatlannak hiszi, — nem enged. Ellenfelét a legérzékenyebb oldalról támadja meg, s ha okokkal nem győz, a személyeskedésre tér át, s ilyenkor nem ment a legaljasabb kifakadásoktól sem. Nagyobb társaságban, hol nem félnek tőle, mindig fognak akadni higgadtabb véreik, kik az epést ellentmondásaikkal gyötörrik, s heveségét nevétség tárgyává teszik.

A játékban merész. Leplezi gyengeségeit, s mégis szenvedélyes játzó. A játékszalnál tűnik föl egész pongyolaságában. Visszaborzad az ember, ha látja, mint gyul lángra arcán indulat és szenvedély,

mint vet lobbót egész valója, mint emésztí önmagát és mindent, mi körül van.

Vallásban szigorú; a szertartásokhoz híven ragaszkodik, még akkor is, ha meggyőződése ingatag. Nem büszke vallásosságára, mint a méla, de nem is űz abból gunyt, mint a vérmes.

Mint író, nem oly sokoldalú, mint a vérmes, de nem is oly mély, mint a méla, — mindazonáltal alapos. Stylusa dagályos, szavai világottak. A betanult és feszes módor, mint az életben, ugy műveiben is előtűl. Legszerencsésebb a költészetben; a művészetek egyéb ágában ritkán, mert itt kitartás és szorgalom szükséges.

Mint tanító-kitartó, szigorú.

Hivatalban rendes. Véleményét csalhatatlannak híven, szüntelen gyötörk vele hivataltársai, nem ritkán előjárói is.

Mint bíró-megvesztegethetlen; az igazság őre.

Mint alattvaló: nyugtalan; hasonló a lefojtott lánghoz, mely rést keres a kitörésre.

Ha gazdag: fényűző, de nem pazarló; ha szegény: munkás. Az epés urnak született, és ha ur, teljesen megfelel nevének. Igazi ur.

Az epés ilju kérkedő, hencegő, házsártos; a leány kacér, nem hódolni, — hódítani akar.

A férj szereti nejét és gyermekeit; de el nem kényezteti őket, és már feddése is büntetés. Szíve különben lobbanékony, s ha egyszer fölygult, következetes, kitartó — a rosszban. Áldozatokra képes. Titokban szeret, és titkát rejti, de elrejteni nem tudja. A nő inkább önmagát szereti, mint férjét vagy gyermekeit. Ha szép — szépségét, ha rut — szenvedélyeit hordozza szíven. Célja minden uton, minden áron — győzni. Ha átlépi háza küszöbét, álarcot ölt magára, gyengéd, szerény, alázatos lesz. Mégis mérges növény, melynek lehelle a családi élet virágait leperzseli.

Ha az epés fején az élet hamvai mutatkoznak, visszavonul, miként a magát kitombolt vihar s minél követelőbb volt előbb, annál csendesebb, nyugodtabb lesz öregségében. (Folyt. köv.)

— **Hegy Antal** plébános elhelyezése iránt a váci püspökhöz beterjesztett panaszos kérelem tárgyában most folyik a vizsgálat nálunk.

— **Felhívás keringőre.** Hogy lesz a gubóból pille, — Szilávik Jánosból lett csodaember, — annak egy kis története van. A gubó metamorfózisát elmondja a természetrajz, ennek a történetét majd elmeséljük mi. — A dolog nem fordul meg egyben, mint hogy: kiról irva vagy könyvében a sorsnak, hogy ártatlan tühegy okozza a vesztét, nyelhet az bátorságosan akár vasvillát is, legkisebb baj nélkül keresztül megy rajta; kinek puha ágyban, esőben kell kimulni, — gyujtsa bár magára a házat, vagy kössön nyakára nehéz malomkővet, se tűz, se víz nem árthatnak neki; s a ki születésekor politikusa a praedestináltatott, — ha egyébként ités korcsmárossá tette is szeszélyes balvégzete, — csak népboldogító híres, nagy emberre nővi az ki magát, esküdjék bár minden ellene a földön. — A dologban legfőbb is ott lesz a bökkenő, hogy maga a csodaember csak későn jut tudatára magasztos hivatásának! — Így történt ez hősünkkel is. — Szilávik János, a „Közégi párt”-nak pénzt és dicsőséget szomjuhozó vendéglőse, aránylag nem csekélyebb érdemek árán jutott a szomorú nevezetességek ugorakafájára, mint hogy imái közben megirigyelve Pontius Pilátus pazar dicsőségét — kinek nevét tudvalevőleg világszerte reklámszerűleg hirdeti a keresztény „krédó” — azon merész gondolatral ragadta meg tollát báli meghívói kalapálására, hogy egy kis „pártos politikai zamattal fűszerezett meghívó” alapján ne csak vinkójának üsse meg a dobot; de magát is nyomban nagygyá, elismert szellemes, bálványozott portentummá tegye. — Hát, ha kereste, megtalálta. Erdemeihez méltón, ime, foglalkozunk vele. — Botrányos és föltötte undorító eljárásnak tartjuk, a mit ez az ur saját önző érdekei ápolására elkövet akkor, midőn báli meghívójában arra hívja fel a táncmulatság-pártoló közönség figyelmét, „hogy a „Polgári Kör” által megtartandó „gazda-bál” csak álnév, félreértés s egyes emberek megrontására és saját hasznuk és fentartásuk érdekében tartatik.” — Ha más helyről s nem épen a „Közégi párt” vendéglőse részéről eredne ez oktalán, együgyű rágalom, mint a féle badarságot, távolról sem tartanók figyelemre méltónak; de mert meggyőződésünk szerint nem mozog a nyárfa-levél, ha a réti-szél nem fujja, — a hamisítatlan becsületérzés nevében tiltakozunk és óvat emelünk azon gyalázatos fondorkodás ellen, mely pártpolitikai szempontból s aljas önérdékből még mulatságainkat is megrontani törekszik! — Használjon fel egy élelmes üzletember a tisztesség határai között bármely alkalmas eszközt és módot jövedelme gyarapítására; de legyen annyi belátása, hogy ily nemtelen eljárástól tartózkodjék s a közérdeket magán vagy pártja érdekeinek kihasználására köpenyül ne használja. — A „gazda-bál” karántsem fog azon célra szolgálni, mint a melynek vak eszközüül Szilávik ur szegődött. S föltesszük gazdaközönségünkönkről, hogy az ily együgyűségekre mit sem adva, oda megy, a hova saját legjobb kedve tartja. — A politikus vendéglős urhoz pedig csak annyi a szavunk, hogy hasonló szellemű meghívások után, mi folyton készen állunk egy-egy — keringőre!

— **Dohánytermelési engedélyek kiadása.** Az összes dohánybevéltő felügyelőségeknél már megkezdtek a természetesi engedélyek kiadását. Kifogástalan régi termelők ez évben is a mult évi területekre a felügyelőségektől kapnak engedélyt. Új termelők és terület-szaporítást kérő, régi termelők kérelmei tárgyában pedig a dohányjövédéki központi igazgatóság fog határozni.

— **Lótenyésztők figyelmébe.** A földmívelésügyi minisztérium felhívja azokat a mentulajdonosokat, kiknek birtokában legalább is négy jó származású, erős csontú, szabályos testalkatú, egy éves mén-csikó van s azokat az államnak eladni kívánják, hogy ebbeli szándékukat a helynek, hol a csikók állanak, valamint a csikók származásának, magasságának, színének és árának pontos megjelölésével, a földmívelésügyi minisztériumhoz benyújtandó s 50 kros bélyeggel ellátott írásbeli nyilatkozatban legkésőbb február hó 20-ig bejelenteni sziveskedjenek. Az e határidőn túl érkező bejelentések figyelembe nem vétetnek.

— **Biztos szer a veszettség ellen.** Tencsen György rév-komáromi bakómeester csalhatatlan szert talált fel a veszettség ellen. A borzasztó betegség elleni szert Tencsen nemrégiben beterjesztette a belügyminisztériumhoz megvizsgálás végett; a belügyminisztérium a beterjesztett szer megvizsgálását elrendelte, s egyidejűleg utasította Esztergom megye alispánját, hallgassa ki Tencsen Györgyöt, hogy találmányának mik az alkatrészei. Tencsen György a belügyminisztériumhoz intézett beadványában előadja, hogy találmányán 30 év óta dolgozik és minden kétséget kizárólag be van bizonyítva, hogy a veszettség ellen az ő találmánya olyan biztos szer, hogy ahoz hasonlót eddig még senki fel nem talált és biztosabban gyógyítja a borzasztó betegséget, mint Pasteur. Beadványában előadja, hogy tanulmánya

ideje alatt két ízben megmaratta magát veszett kutyák által és találmányával mind a két ízben kigyógyította magát. A miniszteri beadványban, hogy találmánya csalhatatlanságát minden kétséget kizárólag bizonyítsa, kijelenti, hogy hajlandó egy hivatalosan veszettnek konstaltált kutyával magát megmaratni és magát a legszigorubb felügyeletnek alávetni, úgy, hogy találmányával önmaga gyógyíthassa magát. A ritka találmány ez időszert Esztergom város polgármestere hivatalában van; az alispán a városi polgármestert bizta meg, hogy az új Pasteurt kihallgassa.

— **† Lonovics-Hollósy Kornélia.** A magyar színművészet egyik ragyogó csillaga, a nemzeti színház egykori csalogánya: Hollósy Kornélia, Lonovics József csanádmezei főispán neje, e hó 10-én éjjel Dombegyházán meghalt. Fényes művészi pályát futott meg s az ötvenes és hatvanas évek nehéz napjaiban a nemzeti művészetnek ő volt egyik támasza. Még hangjának teljes birtokában bencsuzott el a színpatól. Azóta boldog családi életet élt közönségtelenben álló férje oldalán. — A temetés f. hó 12-én ment végbe Dombegyházán.

— **A csókok és a nők arverése.** New-Yorból írják: Mr. Dorong városában egy régi templomot akartak újjáalakítani; de a szükséges költségeket sehol sem bírták összehozni. Hogy az istentelen férfiak erszenyeit megnyissák, a város legszebb fiatal leányai merész áldozatra határoztak el magukat. A templomi esti mulatságban, hol az átalakítási alapra szoktak gyűjtéseket eszközölni, kihirdettek, hogy csókokat adnak el a leg többet kínálóknak. Ez az áldozatkészség nagy szenzációt keltett, de a gonosz férfiak, mintha összebuzáltak volna, a legedesebb ajak csókjaert sem ajánlottak többet 10 centnel. Ennek következtében az arverest beszüntették s a „csókolható” hölgyek állványára egy táblát függesztettek ki e felirattal: „Csókok minden árban 25 centtől kezdve 100 dollárig! Hítel nincs!” Az üzlet nagy lendületet vett; egy-egy este száznál több csókot adtak el s az ajakkenőcs ára emelkedett. Az áldozatkész hölgyek végre nem bírták a szakállas, bujdosos vevőket kielégíteni s új meglepetéssel tettek kísérletet, amennyiben most már nem a csókok, hanem maguk a hölgyek képeztek az árverés kívánatos tárgyát. Az árverésen elkelt hölgy egész este kizárólagos tulajdonát képezte a vevőnek, persze csak a mulatság keretén. A templomalap rohamosan gyarapodott s ezenfelül a csókok és a megvásárolt egyedüllet számos hazasságnak volt a létrehozója. Az utolsó mulatság azonban fureszen végződött. Egy vidéki derek uri ember fénylő szemekkel nezte az árverest, s maga is megvásárolt egy szép idomú szőke miszt, 7 dollár és 49 centért. Az estét természetesen vele töltötte; amint azonban a mulatság vége volt, a hölgyet — haza akarta magával vinni. „Kifizettem az arat készpénzzel, — monda, — s trefából nem dobtam ki 7 dollár 49 centet.” Minden argumentum hiába való volt; nem akarta megérteni, hogyan lehetséges az, hogy az ember igazi pénzt megvesz egy nőt s nem tarthatja meg igazán. Egy perc alatt retentő zürzavar támadt, öklök kezdtek működni és pisztolyok durrogtak. Vegre a jó falusiak visszadták a pénzt, jól elpáholták, egyesült erővel kidobták az ablakon. — Ez epizód óta nem tartottak újabb árverest.

— **A legnagyobb és leggazdagabb árjegyzék,** melyet magyar cég valaha kibocsátott, tagadhatlanul Mauthner Ödön, az ország határain túl is épen úgy, mint idehaza tisztelt budapesti magkereskedőnek a napokban megjelent legújabb képes árjegyzéke. Ha csodák történetének s Ben Akiba veletlenül feltámadna, ugyancsak nagyot nezne, hogy az ő híres mondatát, mely szerint „semmi sem új az ég alatt,” Mauthner Ödön milyen „kézzelfogható” érvekkel cáfolja meg minden évben újra. De csodálatos is, hogy mily kifogyhatatlan forrásból meríti e cég azokat a kellemes meglepetéseket, melyekkel árjegyzékében a gazda- és kertészközönség iránt való figyelmét evről-évre újabb alakban tanúsítja. A mezőgazdasági és kerti újdonságokkal ismet tetemesen bővített legújabb árjegyzék is, melyet voltaképen illusztrált mezőgazdasági és kertészeti kezűknyvnek nevezhetnők, erről az elismerésre méltó figyelemről tanuskodik s azt mutatja, hogy kiadoja mily eber tekintetben meg tudja válogatni mindazt, ami a gazda- és kertészközönség érdekében jónak s mezőgazdaságunk és kertészetünk fejlesztésére üdvösnök mutatkozik, amit különben „A növények magról való tenyésztése” című, nagy áldozat árán az iment kiadott könyv is fényesen bizonyított. Nem dicseretkepen írjuk ezeket; mert a nemes és elismerésre méltó törekvés maga magát dicséri, hanem azért, mert hírlapírói kötelességet mulasztanánk, ha ezen, a termelő közönség igényeit minden tekintetben kielégítő s bármely asztalnak is díszere való s minden részben magyar kiállítású árjegyzékről tudomást nem vennénk. Ismerve a cég elkötelezettségét, arról is meg vagyunk győződve, hogy barkinek ingyen es bermentve megküldi, aki évégett levelező lapon hozza fordul.

Csongrád megye törvényhatósági bizottságának Szentesen, 1890. febr. 20-án d. e. 10 órakor s folytatva tartandó rendes közgyűlésén elintézendő ügyek

tárgysorozata.

1. Alispáni évnegyedes jelentés.
2. Belügyminister rendelete, melylyel a kolozvári siketnémák intézete javára 100 frt adományt engedélyeztet trvh. határozat jóváhagyatik.
- 3—4. Belügyministerium rendelete Csany és Sándorfalva községekben felállítandó gyógyszerárak engedélyezése tárgyában.
5. Ugyanannak rendelete Illés Lajos és Gyula nemességének igazolása tárgyában.
6. Ugyanannak rendelete a 127—889. alkotott m. szabályrendeletre vonatkozólag.

7. Ugyanannak rendelete a külföldieknek a községekben való tartózkodásáról vezetett nyilvántartás és bejelentés tárgyában alkotott szabályrendelet módosítása iránt

8. Kereskedelemügyi miniszteri leirat a 277—1889. trh. biz. határozat tudomásul vételéről.

9. Ugyanannak felhívása az ungvári agyagipari szakiskola újjászervezése érdekében az iskola fentartási költségeihez hozzájárulásra.

10. Ugyanannak rendelete a 45—889. határozat jóváhagyása tárgyában.

11. Alispáni jelentés a „Horgosi Kárász-alap”-nál üresedésben levő ösztöndíjas helyre beérkezett pályázati kérvények tárgyában.

12. Szabolcsvármegye átirata tárgyában kiküldött bizottság jelentése.

13. Dr. Beck János volt járási orvos nyugdíjaztatása iránti kérvénye.

14. Kádár Henrik volt főszámvevő nyugdíjaztatása iránti kérvénye.

15. Alispáni jelentés a szegvári székházépület javítási költségeinek a székházalap részére a házipénztár által leendő megtérítése tárgyában.

16. Alispáni jelentés a Csergő Sándor m. igató részére engedélyezendő segély tárgyában.

17—18. Alispáni jelentés a csongrádi és dorozsmai járási szolgabírói hivatalok ügyiratainak az új főszolgabírók kezéhez lett átadásáról.

19. Szalay Miklós volt főszolgabíró végkielégítés iránti kérvénye.

20. Szentés városának az idegenek tartózkodásáról vezetendő nyilvántartás és bejelentés tárgyában alkotott szabályrendelete.

21. Zemplénvármegye átirata az 1870. 50. t.-cz. 31. §-ának módosítása tárgyában.

22. Az igazoló választmány jelentése a szentesi I. alv. kerületben tartott pótválasztás eredményéről.

23. A m. utbiztosi állás szervezése tárgyában kiküldött bizottság jelentése.

24. Szentés város kérelme a keramit-ut költségeire megszavazott 30000 forintból még ki nem fizetett 5000 frt kiutalványozása iránt.

25. Szentés város 1890. évi költségvetése s az ez ellen benyújtott felelkezés.

26. Számvevői előterjesztés a betegápolási alap 1890. évi szükségleteinek fedezése tárgyában.

27. A m. lótenyésztési bizottság alelnökének megválasztása.

28. A horgosi r. kath. plébánia hivatalnak a néhai Kárász Anna és Kárász Borbála alapítványára vonatkozó alapító levélnek jóváhagyási záradékkal leendő ellátása iránti kérelme.

29. Mindszent község felterjesztése, a szentesi h.-m.-vásárhelyi vasútépítés költségeire 100 ezer forintot felajánló határozatának jóváhagyása iránt

30. Ugyanannak határozata a m. építkezési szabályrendelet módosítása tárgyában.

31. Mindszent és Szegvár községeknek szabad kikötő és rakhely használatáért járó díjak megállapítása tárgyában alkotott szabályrendeletei.

32. Mindszent község kérelme a kéményseprési iparról alkotott m. szabályrendelet módosítása iránt.

33. Szegvár község felterjesztése a szentesi hódmezővásárhelyi vasút építési költségeire 30,000 frtot felajánló határozatának jóváhagyása iránt.

34. A tiszántuli járás főszolgabírája, továbbá özv. Jedlicska Gyözőné és özv. Szűcs Antalné között 1889. október 16-án létrejött és a szegvári székház egyes lakrészeire vonatkozó két rendbeli bérleti szerződés jóváhagyása.

35. Batik Mihály volt vámszedő özvegyének segélyezése iránti kérvénye.

36. Alispáni jelentések több tisztviselő és kezelőszemélyzet részére utalványozott fizetési előlegekről.

37. Pozsár Endre és társa dorozsmai lakosok felelkezése Dorozsma község 124—889. sz. határozata ellen.

38. Szojka Kálmán közg. gyakornok hat heti szabadságidő engedélyezése iránti kérvénye.

39. Glöck Károlyné szentesi lakos kérvénye hábai oklevelének kihirdetése iránt.

40. Szentés város által vezetett 1887. évi közmunkavállalási pénztári számadás tárgyában ho-

zott határozatra vonatkozólag tett tanácsi előterjesztés.

41. Számonkérőszék jegyzőkönyve.
Szentés, 1890. évi febr. 10.

Stammer Sándor,
alispán.

Hasznos tudnivalók a gazdáknak.

— **A házi szárnyasokat** a rovaroktól könnyen megszabadíthatjuk, ha este néhány körisfát ágat teszünk az ólba. A körisfa átható szaga a rovarokat az ágakra vonzza. Reggel az ágakat óvatosan, rázkództatás nélkül kivesszük s gyorsan vízbe dobjuk, vagy a mi még célszerűbb, elegetjük.

— **A lovak**, midőn télen egyedül száraz takarmányra vannak szorítva, gyakran dugulásban, s ebből származható következményes bajokban szenvednek. Ezek megakadályozása céljából előnyös a lovak zabja közé buza-korpát és lenmag pogácsát keverni, mely takarmányszerek a gyomor nyákhártyájára izgatólag hatván, lágy ürülést idéznek elő.

— **A fejésnek ellenszegülő tehenek** nem kis gondot okoznak a gazdának; egyrészt, mivel az ily állatok haszontalanul fogyasztván a takarmányt, a célnak meg nem felelnek, s másfelől a gazdasszonynak azért, mert az ilyen tehenektől nem igen telik meg a sajtár. A tehenek e természetének oka legelőször az embertelen bánásmód. A cselédék ugyanis fejés előtt ütök, verik az állatot, s ez félelmében visszatartja a tejet. Vagy a fejő személyzet gyakori változtatásában keresendő az ok, vagy pedig végül abban, hogy a tehenek esiklandós. Ily esetben jó a következő fogásokhoz nyulni: Kedvenc takarmányt teszünk az állat elé; gyakran már ez is célhoz vezet. — Hidegvízbe áztatott és kifacsart ponyvát teszünk az állat kereszt tájára; tapasztalásból mondhatjuk, hogy ez ritkán hagy cserben. A borjut aláállítjuk egyidőre, majd azonban észrevétlenül eltávolítván, tovább fejjük, az emlőket lágyan ütögetve, mintha azt a borju szopná. Felemeljük az első lábak egyikét, vagy az orrsővényt két ujjal nyomogatjuk. Ezek valamelyike alkalmazásával bizonyosan célt érünk.

Csarnok.

Az arany király. 4

— Regény a jelenkorból. —

György mit se szólt, s így, miután az apa is mély fölindulásában elhallgatott, ismét az apró törtéme meg a csendet.

— Atyja urának igaza van! — mondá ünneplés hangon, a mi elég komikusan hangzék a fának alak ajkairól. — Hol van egy oly atya, a ki gyermekeiért annyit áldozott volna, mint e jeles úri ember, kinek becsülete s igaz lelküisége szinte közmondásos közöttünk, s ki most az ön vétke miatt az apák legszebb, legdrágább ékszerét veszté el: fiát, kinek aggkorában támaszául kellett volna szolgálnia. Nem elég volt-e már az, hogy e jeles férfit a sors oly keményen sújtá, midőn kedves nejét élete virágjában kellett elveszítenie? S most még az is legyen végzete, hogy egyetlen fiát, kinek jólétéért éjjel-nappal imádkozott, veszítse el és pedig nem a halál útján, hanem az ön makacs engedetlensége miatt?

Az adófelügyelő derék, lelkiismeretes ember, de vakbuzgó, vagy imádságra hajló természetű bizonyára nem volt. Annál inkább bosszantá hát az apró kereskedő kenetes hangja s durván szakítá félbe:

— Hagyja el, Köhler ur! Imádsággal nem igen ostromlom én az egeket s legkevésbé ezen gyerek miatt. Ismétlem, én megtevém kötelességemet s most akarom, hogy ő is tegye a magáét, vagy menjen pokolba. Míg én élek, engedelmeskednie kell, s ha nem teszi, elválnék egymástól; mert én róla többé semmit, a világon semmit tudni nem akarok.

S a mint így beszélt, hevessége ép úgy fokozódott, a mint fia folyton hidegebb és nyugodtabb lón. Az ifju büszkén magasra tartá fejét; ajkai nyitva voltak, de egyetlen szót sem szólt, folyton némán, mereven nézett atyjára. S a mint így szemben álltak, feltűnő volt a hasonlatosság közöttük. Egyenlő magasak voltak: mert Gyuri, mint Köhler ur is mondá, korához képest túl fejlett volt. Mindkettő izmos, erőteljes alak s hozzá mindkettőnél az a dacos hajthatatlanság, mi komor tekintetüknek meglehetősen barátságtalan színt kölcsönzött.

Az adófelügyelő néhányszor föl s alá sétált még, majd közvetlen fia elé lépett.

— Te ezt az urat, előjáródat, főnöködet megütötted. Igaz ez?

— Üni, nem ütöttem. — válaszolt György, — csak félre löktem az utból, midőn az ajtót akarta mögöttem bezárni.

— Illetőleg midőn nem akartam neki megengedni, hogy az üzletet elhagyja s az utcán kóboroljon! — szólt ismét közbe az apró.

— Csönd! — kiáltott fel az adófelügyelő, türelmetlen kézmozdulattal intve fiára. — Meglőkní vagy megütni egyre megy. Egy szóval, kezet emeltél ellene. Igen vagy nem?

Gyuri egy hosszú, mély lélegzetet vett s nyugodtan tekintett apjára.

— Atyám, én ezen ur üzletében tovább nem maradhatok. Küldj bármily nehéz, fárasztó munkára, de ne zárd tovább is ama piszkos, dohos lyukba, hol levegőhöz alig juthatok s rabként kell naponta ülnöm. Adj tengerésznek, vagy halásznak inkább; adj kezembe ásót, kapát, hogy a földet turjam; adj kovács inasnak, hogy a sulyos kalapács után szerezzem kenyereimet, vagy tégy bármit velem, csak ezen emberhez ne kényszeríts vissza.

— Ostoba beszéd! Vissza fogsz memni! — szólt az apa határozottsággal.

— Atyám, ne légy kegyetlen, ne légy igazságtalan irántam — folytató a fiú — hisz bikát ugy sem foghatsz talyigába, sólymot nem zárhatsz el fűrj kalitkába. Atyám, hidd el nekem, két ember erejét érzem karomban, kezeimben s e kezek naponta csak betűket karmoljanak, gyerekes apróceprő munkát végezzenek? Nem, ily munkára csak oly lörpék valók, mint az, ott. Isten világtól elzárva senyvedek naponta nála, fejembe tódul a vér, ha asztalára hajlom s örült lennék, ha egy ehez hasonló jövőért kellene élnem!

Az adófelügyelő gúnyosan nevetett.

— Igen, minden cél és szándék nélkül kóborolni a világban, ez a mai ifjuság jellemvonása. Olyan nincs! A mig én erőmet érzem, nem fogom engedni, hogy a Hartmann név a toloncok lajstromába kerüljön.

A fiatal ember szemén villám cikázott keresztül, megrendítve őt egész testében s lelke mélyén a

gyűlölet és hála, harc és önmegtagadás nehéz küzdelme zajlott.

(Folyt. köv.)

Keller Sámuelnek

Csongrádon, a piactéren levő házában, jelenleg özv. Vorákné által bérben birt több lakószoba és kényhízi termek, s ugyanott a „községi párt” által bérelt s a főtérre nyíló tágas helyiség kedvező feltételek mellett kiadó.

Kiadó lakás.

Lekrinszki Baláznak Iskola-utcai házában (a főszolgabírói hivatal mellett) **több rendbeli, kisebb-nagyobb szobái** úgy egyesek, mint családok egyéneknek kiadók.

26—890. tk. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A csongrádi kir. jbiróság, mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Csongrád városi takarékpénztár, mint végrehajtónak Sági József és neje Csikós Erzsébet végrehajtást szenvedő elleni 700 frt tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében, a csongrádi kir. járásbiróság területén lévő, Csongrád város határában fekvő, a csongrádi 6237. sz. tjkben foglalt, Sági József és Csikós Erzsébet nevéen levő 1123—1124. rszámú ház, beltelekre és tartozékaira o. é. 384 frt és a csongrádi 3997. sz. tjkben foglalt 9772. 4. rszámú 1¹⁰⁷⁷/₁₀₀₀ hold terű szőlővé alakított mámai legelőből Sági József és Csikós Erzsébetet illető ³/₄ részre o. é. 505 frt 50 kiban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1890. évi április hó 25-ik napján délelőtti 9 órakor a csongrádi kir. járásbiróságnál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10¹/₁₀₀-át, vagyis 38 frt 40 kr., 50 frt 55 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában, kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Csongrádon, 1890. január hó 13.

A csongrádi kir. járásbiróság, mint telek-könyvi hatóság.

Szarka,
kir. jbiró.

A TÉLI IDÉNY

előre haladtával dus választéku raktáramon fönmaradt alábbi áruimra különösen felhívom t. vevőim becses figyelmét. Mint

rendkívüli olcsóságok

nagy választékban kaphatók üzletemben: **téli kendők, cosmanosi, barchet, casan, flanell, kalemuke-szövetek és pokrócok.**

A tisztelt vevő közönség ismert bizalmába ajánlva magamat és számos megrendelést kérve, maradtam

teljes tisztelettel

ROSENBERG EDE.

98—890. ig főm. szám.

HIRDETNYÉNY.

A csongrád-sövényházi társulat szalma és gaz anyagot szándékozik venni, és **többféle szállítást** eszközölni.

Kiknek eladó anyagok van, vagy szállítani kívánnak, sziveskedjenek **Babocs Béla** urnál **Csongrádon** jelentkezni.

A TÁRSULAT IGAZGATÓJA.